

Teemasta toimeen

■ Tiedotustutkimuksella on ollut tapana epätasaisin väliajoin julkaista teemanumeroita. Teemat ovat yleensä hahmottuneet enemmän tai vähemmän tarjolle tulleiden artikkelien viitoittamalta pohjalta.

Tämänkertainen teemanumeromme on koostettu *genreä* käsittelevistä kirjoituksista. Teema nousi esiin kuin luonnostaan uuden toimituksen ensimmäisissä kokouksissa. Toimituksessa ja sen lähipiirissä tuntui olevan tekeillä artikkeli jos toinenkin, jossa joukkotiedotuksen tai journalismin tekstejä tarkastellaan osana tekstien tuottamisen ja lukemisen välille virittyvää kulttuurista sopimusta. Teemasta toimeen siis.

Genren käsitettä hyödynnetään numeromme artikkeleissa hiukan eri tavoin. Niille kaikille on kuitenkin yhteistä genren ymmärtäminen käsitteeksi, jonka avulla on mahdollista saada otetta tekstien ja kontekstien välisestä suhteesta. Nähdäksemme genren tapaiset jäsennykset ovat tarpeen ja hyödyllisiä, kun joukkoviestinnän ja journalismin tuottamisen ja tulkinnan eriaikaisia vaiheita ja niistä saatuja tutkimustuloksia pyritään kytkemään toisiinsa. Kirjoittajia yhdistäneenä myös usko siihen, että näinä yleisöetnografian päivinä ei pitäisi hellittää otetta joukkotiedotuksen *teksteistä*, tekstien *tuotannosta* — tuotannon ehdoista puhumattakaan.

Kuten lukija pian huomaa, kyseessä ei ole ohjelmanjulistus, vaan kirjava lukemisto. Numero ei yritä lanseerata etusijalle asettuvaa luentaa siitä, miten genre pitäisi ymmärtää. Toimitus ei myöskään ajattele ammentaneensa genren kaivoa kuiviin. Uudet jäsennykset ja toisenlaisiin aiheisiin sovelletut genreteoreettiset tekstit ovat tervetulleita Tiedotustutkimukseen.

Teemanumeromme osoittaa toivoaksemme kuitenkin sen, että kirjallisuuden tutkimuksen puolella pitkän ja kunnianarvoisen historian omaava genren käsite tarjoaa hedelmällisiä näköaloja myös viestinnän tarkastelemiseksi. Yhtenä numeromme tarjoamana esimerkkinä mainittakoon vaikkapa se, että monien sovittamattomina pitämät Bahtinin piiri ja Saussure näyttäisivät genren pohjalta löytävän 'keskusteluyhteyden'.

Toivoaksemme Tiedotustutkimus palauttaa genren rikastuneena käsitteelliseen kierrätykseen. Olkoon numeromme samalla kutsu oppialojen väliseen vuoropuheluun — vaikkapa juuri genren pohjalta.

Geneeristä kesää.

Risto Kunelius
Seija Ridell